

बहिरन्तश्च भूतानामचरं चरमेव च ।

सूक्ष्मत्वात्तद्विज्ञेयं दूरस्थं चान्तिके च तत् ॥ १३.१६ ॥

bahirantaśca bhūtānāmacaram carameva ca ।
sūkṣmatvāttadavijñeyam dūrastham cāntike ca tat ॥ 13.16॥

अविभक्तं च भूतेषु विभक्तमिव च स्थितम् ।

भूतभर्तृ च तज्ज्ञेयं ग्रसिष्णु प्रभविष्णु च ॥ १३.१७ ॥

avibhaktaṁ ca bhūteṣu vibhaktamiva ca sthitam ।
bhūtabhartṛ ca tajjñeyam grasiṣṇu prabhaviṣṇu ca ॥ 13.17॥

ज्योतिषामपि तज्ज्योतिस्तमसः परमुच्यते ।

ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यं हृदि सर्वस्य विष्ठितम् ॥ १३.१८ ॥

jyotiṣāmapi tajjyotistamasah paramucyate ।
jñānam jñeyam jñānagamyam hṛdi sarvasya viṣṭhitam ॥ 13.18॥

इति क्शेत्रं तथा ज्ञानं ज्ञेयं चोक्तं सनासतः ।

मद्भक्त एतद्विज्ञाय मद्भावायोपपद्यते ॥ १३.१९ ॥

iti kṣetram tathā jñānam jñeyam coktaṁ sanāsataḥ ।
madbhakta etadvijñāya madbhāvāyopapadyate ॥ 13.19॥

प्रकृतिं पुरुषं चैव विद्यनादि उभावपि ।

विकारांश्च गुणांश्चैव विद्धि प्रकृतिसंभवान् ॥ १३.२० ॥

prakṛtiṁ puruṣam caiva vidyanādi ubhāvapi ।
vikārāṁśca guṇāṁścaiva viddhi prakṛtisambhavān ॥ 13.20॥